

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

A. Το κείμενο αναφέρεται στις επιπτώσεις της κυριαρχίας της τηλεοπτικής εικόνας σε αρκετές παραμέτρους της ζωής. Η φωτογραφία και το χρώμα περιθωριοποιούν τη μελέτη κειμένων με αποτέλεσμα τα παιδιά να δυσκολεύονται να κατανοήσουν το γραπτό λόγο. Η τηλεόραση επιβάλλοντας μια διαφορετική αίσθηση του χρόνου παραγκωνίζει το βιβλίο και γενικά την αγωγή μέσω του λόγου, όπως ο διάλογος στην οικογένεια. Επιπλέον τίθενται ερωτήματα για το πώς η αγωγή θα απομακρύνει τους νέους από τον εντυπωσιασμό και θα τους οδηγήσει σε πνευματικές αναζητήσεις και στην ολοκλήρωση του ανθρώπου. Καταλήγει ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αμφισβητούνται σε επίπεδο λογικής, επιβάλλονται όμως σε επίπεδο συναισθήματος.

B1. Ο συγγραφέας θεωρεί ότι τα νέα παιδιά αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην ανάγνωση βιβλίων που δεν έχουν έγχρωμες εικόνες και περιέχουν μεγάλες παραγράφους. Φαινόμενο που οφείλεται στην περιθωριοποίηση του γραπτού λόγου και την κυριαρχία της εικόνας. Η εικόνα προσφέρει έτοιμες πληροφορίες, χωρίς να απαιτεί έντονη προσοχή, αφαιρετική και συνθετική ικανότητα που αντίθετα είναι αναγκαίες στην ανάγνωση των βιβλίων. Άρα και τα κείμενα με μεγάλες παραγράφους με σύνθετο και περιεκτικό λόγο προκαλούν δυσκολία ανάλυσης και κατανόησης, γι' αυτό και τα παιδιά ίσως τα αποφεύγουν. (80 λέξεις)

B2.

Δομή: Θεματική πρόταση: «Αξιοπρόσεκτες.....διαδικασία»

Σχόλια λεπτομέρειες: «Παρατηρείται.... Οικογενειακό τραπέζι»

Κατακλείδα: Δεν υπάρχει γιατί το νόημα συνεχίζεται και στην επόμενη παράγραφο.

Τρόποι ανάπτυξης: Η θεματική πρόταση αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων. Χρησιμοποιούνται ως βασική μέθοδος τα παραδείγματα: α) Δυσκολία συγκέντρωσης της προσοχής των παιδιών και υπερβολική κινητικότητα και β) οι ταινίες του Σαββατόβραδου που απομακρύνουν απ' την εκκλησία και το οικογενειακό τραπέζι. Ταυτόχρονα τα παραδείγματα αυτά λειτουργούν και ως αίτια – αποτελέσματα αποσαφηνίζοντας την έννοια «επιπτώσεις» της θεματικής πρότασης.

B3.Συνώνυμα

Εξακοντίζει: εκτινάζει/εκσφενδονίζει

Αποξενώνουν: απομακρύνουν/αποδιώχνουν/αποχωρίζουν

Ενασχόληση: επαφή/τριβή

Επιπτώσεις: συνέπειες/αποτελέσματα

Ελκυστικά: γοητευτικά/σαγηνευτικά/θελκτικά

Σημείωση: Τα παιδιά δεν είναι απαραίτητο να παραθέσουν όλα τα συνώνυμα

B4. Ενεργητική- Παθητική Σύνταξη

α. Ο γραπτός λόγος εξακοντίζεται στο περιθώριο και υποθηκεύεται η ανάγνωση από τη μονοκρατορία του χρώματος και της φωτογραφίας.

β. Αντίθετα έχει επιβληθεί από την τηλεόραση μια ριζικά διαφορετική αίσθηση του χρόνου από εκείνη που μας κληροδοτήθηκε από την παράδοση.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ **ΠΡΟΛΟΓΟΣ**

Αγαπητά μου παιδιά, επειδή το σχολείο δεν περιορίζεται στη στείρα μετάδοση γνώσεων, αλλά συμβάλλει στη διαμόρφωση της προσωπικότητας και της κουλτούρας του μαθητή, παίρνω την πρωτοβουλία να αναφερθώ στο κομβικό ζήτημα της διάθεσης του ελεύθερου χρόνου, τον οποίο δυστυχώς καλύπτει η τηλεθέαση «φθηνών» προγραμμάτων σε βάρος της ανάγνωσης εξωσχολικών βιβλίων.

ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ

Λόγοι περιορισμού της παρακολούθησης των τηλεοπτικών εκπομπών, ειδικά όταν οι τελευταίες είναι realities και γενικά ειδήσεις που αφορούν την προσωπική ζωή.

- Η εμπορευματοποίηση ανθρώπινου πόνου και η εισβολή και διαπόμπευση της προσωπικής ζωής με σκοπό το κέρδος περιορίζουν την ευαισθησία του νέου, ο οποίος θεωρεί ότι τα πάντα είναι εμπορεύσιμα και επιτρεπτά.

- Η τηλεόραση προσφέρει δήθεν κοινωνικό έργο, υποκαθιστά τους θεσμούς και επιλύει προβλήματα. Ο νέος αποπροσανατολίζεται και θεωρεί ότι όλα τα προβλήματα είναι ατομικής φύσης και δεν απαιτείται συλλογική δράση.
- Παθητική θέαση. Οι συγκεκριμένες εκπομπές δεν αφορούν τη ζωή των νέων, γιατί μεγεθύνουν περιθωριακές περιπτώσεις, δεν προσφέρουν ερεθίσματα προβληματισμού και κριτικής ικανότητας.
- Γενικά, η επιλογή της εικόνας, το ζάπινγκ επιβάλλουν το οπτικό και το ηχητικό μήνυμα σε βάρος της λογικής ανάλυσης και της φαντασίας.

Άρα προκύπτει ως αντίβαρο του εντυπωσιασμού της τηλεοπτικής εικόνας η ενασχόληση με το βιβλίο και την ανάγνωση γενικά που αποτελεί δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.

- Το βιβλίο θέλοντας τον αναγνώστη παρόντα και σκεπτόμενο τον καλλιεργεί πνευματικά και τον προβληματίζει για ζητήματα πανανθρώπινα και διαχρονικά
- Καλλιεργεί τη σκέψη, γιατί ο νέος πρέπει να διεισδύσει στα νοήματα του κειμένου.
- Ειδικά τα λογοτεχνικά βιβλία καλλιεργούν τη γλώσσα, τον τρόπο έκφρασης του νέου.
- Αποκτά τη δυνατότητα να κατανοεί και να εκφράζει προσωπικά βιώματα και συναισθήματα. Καταργείται η μοναξιά και οδηγείται από το «εγώ» στο «εμείς».
- Καλλιεργείται η κριτική ικανότητα του νέου, ο οποίος διαμορφώνει κριτήρια, ώστε να κρίνει το περιβάλλον του σε επίπεδο αισθητικό, κοινωνικό, ιδεολογικό....

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Με τα παραπάνω δεν εξοβελίζουμε την τηλεόραση ως ψυχαγωγικό και ενημερωτικό μέσο, απλά τονίζουμε ότι δεν πρέπει να μονοπωλεί τον ελεύθερο χρόνο, γιατί πάντα το βιβλίο αποτελεί εποικοδομητικότερη ενασχόληση.

Επιμέλεια: Παναγιώτου Δήμητρα, Σουλτάνης Γεώργιος - Φιλολόγοι